

Прѣди избора избираемостта на кандидата не се провѣрява отъ никого. Макаръ и да е задължително, кандидатурата на народенъ прѣдставителъ да бѣде поставена отъ 10 грамотни избиратели съ съгласието на самия кандидатъ (чл. 64 отъ избирателния законъ); макаръ и чл. 63 отъ избирателния законъ да установява, че кандидати могатъ да бѣдатъ само „избираеми български граждани“, — окръжниятъ сждъ, който прѣди избора разглежда кандидатнитѣ листи и ги утвърждава като „законно поставени“, провѣрява само, дали заявителитѣ на кандидатната листа сж „избираеми“ но не и избираемостта на самитѣ кандидати (чл. 65 отъ избирателния законъ).¹⁰⁾

„Народното събрание е единствениятъ сждия за правилността на избора“ (чл. 125 отъ избирателния законъ). Ето защо самото народно прѣдставителство рѣшава и дали депутатскиятъ мандатъ трѣба да се счете за падналъ вслѣдствие по късното (слѣдъ избора) появяване на нѣкоя отъ причинитѣ, прѣдвидени въ чл. 39 и 49 отъ избирателния законъ. Това сж случаитѣ на общата неизбираемостъ, допълнени само съ още една категория лица, изгубили пасивното си изборно право, а именно лицата, „за които съ сждебна присжда би се установило, че сж избрани чрѣзъ подкупване на избирателитѣ.“¹¹⁾

списъци, което обстоятелство не подкрѣпя тезата, че всички лица, които сж заемали военна служба, обаче въ момента на избора сж напуснали тая послѣдната, могатъ да се избиратъ за народни прѣдставители, безъ да сж спазили срока на чл. 48 отъ сжщия законъ.

¹⁰⁾ Това е по законъ. Обаче къмъ избирателния законъ изпълнителната власть е изготвила нѣколко образци, между които има и единъ образецъ за съдържанието на заявлението, съ което се поставя кандидатната листа. Въ тоя образецъ се говори и за общински документи, отъ които да се вижда, че кандидатитѣ сж избираеми. Подобень образецъ, като не почиращъ на никое положение въ закона и като не получилъ санкцията на законодателя, не може да бѣде задължителенъ нито за сжда, нито за гражданитѣ. При изборитѣ обаче за общински свѣтници въ заявлението за кандидатура трѣба да се посочатъ и нумерата, подъ които кандидатитѣ сж записани въ избир. списъкъ (чл. 149 отъ изб. законъ).

¹¹⁾ Въ чуждата литература по държавно право се защитава възгледътъ, че изпадналиятъ въ несъстоятелностъ гражданинъ не може да бѣде избираемъ, и, ако е избранъ, изборътъ му подлежи на касиране. Срв. *Laband, Staatsrecht*, I стр. 301 и *Esmein, Elements de droit constitutionnel*, стр. 842. Обаче при наличността на факта, че въ изчерпателното изброяване условията на пасивното изборно право българскиятъ избирателенъ законъ нищо не споменава за несъстоятелността и че избираемостта у насъ не е свързана съ никакъвъ имотенъ цензъ, ще слѣдва да приемемъ, какво несъстоятелниятъ може да бѣде избранъ за народенъ прѣдставителъ.